

MÔN SINH HỌC 8

GV : Nguyễn Vương Vũ

BÀI 38: BÀI TIẾT VÀ CẤU TẠO HỆ BÀI TIẾT NƯỚC TIÊU

I. Bài tiết

- Bài tiết là quá trình lọc và thải ra môi trường ngoài các chất cặn bã do hoạt động trao đổi chất của tế bào thải ra, một số chất thừa đưa vào cơ thể quá liều lượng để duy trì tính ổn định của môi trường trong, làm cho cơ thể không bị nhiễm độc, đảm bảo các hoạt động diễn ra bình thường.

- Cơ quan bài tiết gồm: phổi, da, thận (thận là cơ quan bài tiết chủ yếu). Còn sản phẩm của bài tiết là CO₂; mồ hôi; nước tiểu.

II. Cấu tạo của hệ bài tiết nước tiểu

- Hệ bài tiết nước tiểu gồm: thận, ống dẫn nước tiểu, bóng đái và ống đái.

- Thận gồm 2 triệu đơn vị thận có chức năng lọc máu và hình thành nước tiểu. Mỗi đơn vị chức năng gồm cầu thận (thực chất là 1 búi mao mạch), nang cầu thận (thực chất là hai cái túi gồm 2 lớp bào quanh cầu thận) và ống thận.

BÀI 39: BÀI TIẾT NƯỚC TIÊU

I. Tạo thành nước tiểu

- Sự tạo thành nước tiểu gồm 3 quá trình:

+ Qua trình lọc máu ở cầu thận: máu tới cầu thận với áp lực lớn tạo lực đẩy nước và các chất hoà tan có kích thước nhỏ qua lỗ lọc (30-40 angstrom) trên vách mao mạch vào nang cầu thận (các tế bào máu và prôtêin có kích thước lớn nên không qua lỗ lọc). Kết quả tạo ra nước tiểu đầu trong nang cầu thận.

+ Quá trình hấp thụ lại ở ống thận: nước tiểu đầu được hấp thụ lại nước và các chất cần thiết (chất dinh dưỡng, các ion cần cho cơ thể...).

+ Quá trình bài tiết tiếp (ở ống thận): bài tiết tiếp chất thừa, chất thải tạo thành nước tiểu chính thức.

II. Thải nước tiểu

- Nước tiểu chính thức tạo thành đổ vào bể thận, qua ống dẫn nước tiểu xuống tích trữ ở bóng đái, sau đó được thải ra ngoài nhờ hoạt động của cơ bóng đái và cơ bụng.

BÀI 40: VỆ SINH HỆ BÀI TIẾT NƯỚC TIÊU

I. Một số tác nhân chủ yếu gây hại cho hệ bài tiết nước tiểu

- Các tác nhân có hại cho hệ bài tiết nước tiểu:

+ Vi khuẩn gây bệnh (vi khuẩn gây bệnh tai, mũi, họng ...)

- + Các chất độc hại trong thức ăn, đồ uống, thuốc, thức ăn ôi thiu ...
- + Khẩu phần ăn không hợp lí, các chất vô cơ và hữu cơ kết tinh ở nồng độ cao gây ra sỏi thận.

II. Xây dựng thói quen sống khoa học để bảo vệ hệ bài tiết nước tiểu.

Các thói quen sống khoa học	Cơ sở khoa học
Thường xuyên giữ vệ sinh cho toàn cơ thể cũng như cho hệ bài tiết nước tiểu	Hạn chế các vi sinh vật gây bệnh
Khẩu phần ăn uống hợp lí + Không ăn quá nhiều protein, quá mặn, quá chua, quá nhiều chất tạo sỏi + Không ăn thức ăn ôi thiu và nhiễm các chất độc hại + Uống đủ nước	+ Tránh cho thận làm việc quá nhiều và hạn chế khả năng tạo sỏi + Hạn chế tác hại của các chất độc + Tạo điều kiện cho quá trình lọc máu thuận lợi
Khi muốn đi tiểu thì nên đi ngay không nên nhịn	Hạn chế khả năng tạo sỏi

DẶN DÒ

CÁC EM CHÚ Ý CHÉP BÀI ĐẦY ĐỦ, QUA TẾT THẦY SẼ KIỂM TRA TẬP.